

skal og bør Skolevæsenet stilles som et af de allerførste. Men jeg vil dog sige et Par Ord i Anledning af det ærede Medlems Udtalelser, som jo nærmest sigtede til Forstaaelsen af Kaldesspørgsmaalet. Efter at jeg har hørt det ærede Medlem for Odense Amts 8de Valgkreds (H. Holm) udtale sig om dette Spørgsmaal i Tilslutning til det ærede Medlem for Ringkøbing (J. C. Christensen), forekommer det egentlig mig, at man kan føle sig beroliget, og jeg vil sige til det ærede Medlem for Odense Amts 6te Valgkreds, at lige saa lidt som han vil være med til at berøve Kommunerne noget som helst af det Selvstyre, de alt have, lige saa lidt kan jeg for mit Vedkommende være med dertil, og jeg tror, det gælder for de fleste af os i denne Sal. Men naar man netop nu har hørt den Udtalelse, som her er fremkommen, en Udtalelse, som jo gaar ud paa, at i Virkeligheden bliver Kaldelsesmaaden ved det bestaaende, kun at de Fortolkninger, man hidtil har haft at strides om, forhaabentlig bortfalde, forekommer det mig, som sagt, at saa er det dog noget ret beroligende, og jeg vil haabe, at den højtærede Minister vil give sin Tilslutning netop hertil. Der blev af den sidste ærede Taler (P. Andersen) sagt, at Fordelene ved Forslaget her fuldt ud opvejede Manglerne, og han fremhævede det som en særlig Fordel, at Lønningerne bleve noget regulerede. Ja, det er ganske rigtigt, at dertil har der været Trang i en meget lang Aarrække. Det kan ikke nægtes, at man, naar man har færdedes ovre i Midt- og Vestjylland og kjender de Forhold, under hvilke Lærerne der i grumme mange Embeder have levet, maa erkende, at de have været temmelig langt nede, og det var jo kommet dertil, hvad vistnok alle ville indrømme, at mangan en Lærer ikke med sin Lønning kunde drive det saa vidt som en almindelig Haandværker. Naar dette er Tilfældet, og naar man erkender fra alle Sider, at Lærergerningen dog ingenlunde hører til de Gerninger i vort Folk, som bør sættes saa langt ned, saa forekommer det mig, at man maa sørge for at komme til en Forstaaelse og faa løst netop dette Spørgsmaal. Det gaar vel nok her, som det vistnok gaar i de allerfleste Tilfælde, at det enkelte Medlem ikke opnaar alt, hvad han kunde ønske, og jeg vil sige, at jeg for mit Vedkommende heller ikke ved dette Forslag har opnaaet alt, hvad jeg kunde ønske. Jeg skal imidlertid ikke fordybe mig i Betragtninger herom. Jeg er enig med det ærede Medlem for Viborg

Amts 3dje Valgkreds (Sloth) i, at jeg heller ikke tror, at det kan nytte, at man nu kommer med ny Forslag, og jeg vil derfor kun sige, at da der jo er blevet stillet i Udsigt noget, som jeg haaber ogsaa skal kunne naas, nemlig at Tilskudet til Friskolen skulde genoptages, saa vilde i hvert Fald herved et af mine Ønsker være naaet. Der blev fra det ærede Medlem for Viborg Amts 3dje Valgkreds peget paa et Spørgsmaal om Havejord ved Biskolerne. Ja, her er et Punkt, hvor jeg kunde ønske, at der havde været lagt ikke alene Havejord til, men jeg vilde meget have foretrukket, om man navnlig i Vest- og Midtjylland havde aabnet Adgang til, at der kunde have været lagt en lille Plantage ved hver af disse smaa Biskoler, der ligge der. Og som alle vide, der have færdedes der og set den Forfatning, hvori disse Skoler staa ved Foraarstid, naar de have været udsatte for Vinterens Storm og Uvejr, maa det erkendes, at det ser ikke hyggeligt ud. I Reglen ligg disse smaa Bygninger ude paa den aabne Mark — ved alfar Vej selvfølgelig, hvor Børnene kunne samles — men jeg tror, at man, hvis man havde kunnet enes om at faa gjort lidt for Læforholdene ved disse Skoler, aldeles ubetinget vilde have gavnet ogsaa Skolens Virksomhed inden Døre. Dette vilde utvivlsomt have bevirket, at Børnene kunde have færdedes ude i disse smaa Læplantager, medens de nu, i alt Fald i Uvejr, maa opholde sig hele Tiden i Skolen, og vi vide jo alle sammen, at derved bliver Luften yderligere forøvet. Naa, dette Spørgsmaal kan imidlertid som sagt løses ad anden Vej, og jeg skal ikke paa et saa sent Standpunkt af Lovens Behandling komme med Fordring derom. Jeg skal kun henstille, om der mulig kunde naas noget paa dette Omraade, det vilde være mig kært; jeg tror, det vilde være et Fremskridt, og jeg tror for øvrigt, at det ikke vil være uoverkommeligt. — Men som sagt, det, jeg dog gerne vilde bede om og ganske særlig bede om, det er det lille Tilskud til Friskolerne. Jeg vil sige, hvorfor jeg for mit Vedkommende her er enig med det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds. Det kan gerne være, at man kan sige, at dette Spørgsmaal kan ordnes paa anden Maade; paa de aarlige Finanslove eller paa denne eller hin Maade, men jeg tror dog, at dette er at udsætte Sagen, at der netop er Grund til at søge at faa dette Spørgsmaal med, og jeg skal sige, hvorfor jeg tror det. Det er jo vistnok uundgaaeligt, at der omkring